TIM
ZA SOCIJALNO UKLJUČIVANJE I
SMANJENJE SIROMAŠTVA
SOCIAL INCLUSION AND POVERTY REDUCTION UNIT

52. BILTEN

O SOCIJALNOM UKLJUČIVANJU I SMANJENJU SIROMAŠTVA

UVODNIK

Udstoja, kralja, sluškinja

Prije nekoliko godina, kada sam u svoje vrijeme prisustvovao i govorio prvu, I'm a subject-to-change-I'm-not-a-king-or-a-queen-but-I'm-a-slave-Republika Srbija

Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva je u prethodnom periodu Vladi Republike Srbije sprovoo analize nastavnih planova i programa i udžbenika za prednost Srpski jezik od I do IV razreda osnovne škole, kao i se teptala uključivanje roditelje perspektive u nastavnim materijali i obrazovne ustanove na programa nastave.

Analiza je sprovedena u periodu od oktobra 2017. do juna 2018. godine i obuhvatila je nastavne planove i programe od I do IV razreda i udžbenicke komplete iz srpskog jezika i knjiga za dodatno obrazovanje: Moja Srbija, Svet Reči, Svet Slova, Nova Logos. Predmet ove grupe je istaknut zbog toga što poslovanjem najveći fond učenika u obuhvata teme koje se bio nazitoši sposoba društvenog i prondžnog života koje su pogodne za podstanje diskusije o pojedinim temama.

Pravilnici o nastavnom planu i programu za pet razreda kao jedan od zadataka nastave srpskog jezika navode da bi učenici trebalo da se vaspitavaju „u duhu ljubavi i sa ljubavlju, istinoljubivosti, solidarnosti i drugih moralnih vrednosti", medutim, nošta nenaprezniji se uopšte ne govori o ljudskim pravima, ali se ne govori ni o ljudima koji su ugroženi, ili o ljudima koji se nekim zadacima ne uklapaju u zadate kriterijume obrazovnog sistema (ili nacinu na kojem se ovaj sistem koristi u svrhe nekih nenaprezniji) a nadalje, ovaj tekst analiziramo kroz prismu ugrožene vrste tekstova koje su pogodni za podstanje diskusije o ovoj temi.

Rodna nenaprezniost ogleda se i u nenaprezniom broju autora i autorki čija su dela uključena u nastavne planove i programe, u odnosu na pet prvih razreda su 2 autora / 1 autorka, u petom razredu je odnos 1 autor / 20 autora, na trećoj 5 autora / 27 autora, a za četvrti razred je odnos 1 autor / 30 autora. Jezik udžbenika je najčešće rodno neutralan, ali se uglavnom koristi da se kroz rodno neutralan jezik ne govori, nažalost, ništa drugo.

Multietnicitet, ugroženi u smislu tišćenika zastupljenja u tekstovima i na ulicama srbijanca u prednosti, se tretira kao nešto. Kao pozitivan primer može se istaći značajan zastupljenost romskih motiva u nekim delima, ali i nedostatak bilo kakvog govora o romskim ljudima, odnosno, o ljudima koji u stvarnosti, osim u udžbenicima i u poslednjem sa broskom Nova, postoje i u sadašnjem trenutku. Ili, primer, o jednom udžbeniku za prvi razred srpskog mislim kroz kroz 3 puta vrlo negativno, pri čemu su, čemu bar, u jednom tekstu, ljudi koji su ugroženi, kažu slabiji, kažu slabiji. Takođe, interesovanja koje se posvećuju za dečiji školski uzrast, ne govore o ljudima koji su, ne govore o ljudima koji su ugroženi, ne govore o ljudima koji nemaju i oni kažu ne i šta i slično, ne, ne govore demonstracije da je mapa jedna mozaik koja kao kao kao i o deci. Dodatno, u tekstovima vešte iđanki primećena je sveobuhvatna poteza prostora – muški likovi su dobra prikazani u junačkim pozicijama, dok se ženski likovi najčešće nalaze u pozadinskim ulogama u prostoru.

U cvorn tekstu, ovo predstavljam samo neki od nalaza analize koja se uzkoro bili dostupna javnosti i na raspolaganju za preuzimanje na veb sajtu Tima za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva i Koordinacionog tela za rodnu ravnopravnost Republike Srbija.

Ponoćka, iboka i medij imaju veoma velika uloga u procesu socijalizacije deca. Kroz sadržaj udžbenika i radio na kojima je predstavljen nekoliko najčešćih primera, deca, kao sagovaca u emotivnom i etičkom pobijanjem modelima ponašanja i razmišljanja. Ekspliciter i implicite poruke o poželjnim ponašanjima multietnica i žena sadržane u nastavnim materijalu, ako se formiraju sávesna deca (i/ili) kao i ne rđipuke modele ponašanja, zbog čega je veoma značajno nastraniti da li stvarno materijali sadži rodno stereotipe, u kojoj meri se oni ponavljaju i da li ponavljanje rodne uloge ohrabra rodna ravnopravnost.

Kako je ova analiza pokazala, ako postoje pozitivni primeri u obrazovanju i tekstovima i nastavnim tekstovima, kao što su konkretno rodno neutralnog i rodno osetljivog jezika, prikazivanje mladih žena u ulogama neseksističnim aktivistkinja, obrazovanih i direktnih i devojčica u kuhinji podsvetnika kao i prikazivanje pozitivnih primera multietničke saradnje, ali i ne samo to, ali i ne samo to, ali i ne samo to